

LEPOZNANSKI LIST.

Cestopis.

(Dalje.)

Tovarničtvo *) po sadnjnem kroju v noveji dobi tudi u Ruskoj močno napreduje. Plemenitashi so z vikšine tovarniki postali. Moskva srédišče fabrikne delavnosti, pred mesto plemenstva je sadaj mesto fabrik. Jeli so pa tudi nasledki tega novega tovarništva povsod hvalevrédni? Iz tega je, da je u Ruskoj dnina (dnevna plača za težake) tako neizmerno visoko poskočila. U nobedenj pokrajini (deželi) delo ni tako drago, ko tam.

U srédini Ruske daleč od evropejskih žitnih semnjev so sirovi kmetijski pridelki v jako nizkej ceni.

Ker je dnina za težake v tako visokej ceni v obče vsako delo tako neizmerno drago, je jasno, da se kmetijstvo naj manj splačuje. Ako bi najeti težaki polje obdelovati imeli, zemljišni dobički celo zginejo. Zato se u vsih panogah nemarno, brez veselja kmetuje, kmetijstvo gre rakovo pot, mésto da bi napredovalo. Kmetijstvo bi se kam bolj hiralo, pešalo, ako bi ga rabi **) z raboto ne podpirali. Tovarne

*) Tovarničtvo — fabrikwesen, tovarna — fabrika.

**) Rab — Leibigen, ki raboto ima, se razločava od nevoljnika — Sklave. U čem rusko rabstvo obstoji, se bo iz poznejih sestavkov razvidilo.

so tedaj naj mogočnejši zadéržki, da se rabstvo u Ruskoj odpraviti ne more. Od prestarih časov so v Ruskej na več krajih narodno-družbinske tovarne, osnovane na uravnajo ruskih občin. Te tovarne so to v resnici, kar so simonistički nauki, za popravo Evrope, le samo v sanjah. Vlada se je do sih dob na te narodne družbinske tovarne kam premalo ozirala!

Ruska u svojem znotranjem razvijanju se približuje velikej bodočnosti. Nje državno jedinstvo je naravska potreba; dežela je odnareve u četiri velikanske razrede razdeljena, kteri vsak sam zase v resnici samostojni biti ne morejo, temoč le u svojim sjedinenju mogočno, neodvisno državo véinijo. Sever ima same gojzde, med temip. jeden zvezan gojzde véči od Španjolske! (ta kraljevina šteje 8447 milj). Potem sledi krajina manj ali srédnje rodovitna od Urala do Šmolenska 18000 milj velika s véč ko 16 mil. ljudmi, pri kterih naj prostraneja naj bolj raznovérstna obértnost cvete, alj ta krajina bi ne mogla biti brez severnih lesov ne brez južne neizmerno rodovitne krajine. Na jugu pod tej krajini leži dežela tako imenovane černe zemlje, kteri (gledé prostranosti i rodovitnosti) jednako težko najdemo na celem svétu! Dvekrat tolika je kot cela Francozka! Tukaj raste pšenica 100 let zaporedoma na ravno teistej nepognojeni njivi. Skoro nikjer se ne sme gnojiti, na nekterih

mestih se orati treba ni, temoč zemljo le zlahkoma za sejanje razprasnuti! Slama i gnoj služi za kurjavo, zakaj lesov tam ni.

Na južnej in južno-izhodni strani se razprostirajo neizmerno stepe, po kterih kočovniki (nomadi) od véč tisuč let svoje črede (stada) pasejo. Te stepe, véčidel rodovitne se počejnjajo počasoma če dalje bolj obdelovati, ker se iz sredine tu pa tam stalni prebivavci naseljujejo. Dá li se kedaj te na černem morju ležeče kraje pogojzditi i primérno obljuditi, bi se lahko pristeli naj bolj cvetočim deželam Evrope.

U tej neizmérnej deželi med četerimi morji, nič manji od ostale Evrope prebiva popolnoma ednorodno, jedérno, zdravo, krepko ljudstvo.

Rusi razpadejo na dva reda: Velikorusov i Malorusov, kteri pak u narécju niso tako daleč od endruga ko niskonemci in Gornonemci. 34 milionov Velikorusov je naj številneja naj složneja jednorodna narodna gromada v Evropi. U mišljenju ljudstva ne oslediš zavidnosti, ne jednostranstva, ne razdelivnosti, marvéč ukupno čuvstvo jedinstva tak ljudstva kak čerke, kakor pri nobednem drugem ljudstvu. Samo Malorusi, umnejji i duhovno prebrisaneji kažejo maličko nasprotje i jednostranstvo naproti Velikorusom, vendar so globoko nadušeni za jedinstvo Ruske!

(Dalje sledi.)

Odgovorni vrednik: Dragotin Melcer. — Založnik in tiskar Jožef Blaznik.

Vradni list št. 24.

Oznanilo.

(81.) c 2

Varazdinskiga kriškiga graničarskiga polka št. 5.

Pri omenjenim polku je stopnja zidarskiga polirja spraznjena, ker je Valentin Halle viši stopnjo zadobil.

Tudi se vsi tisti, ki žele to stopnjo dobiti, pozovejo, svoje osvedočene prošnje teoretiškiga in djanskiga izobraženja in tudi, ako so šole obiskovali, zadevajoče spričbe visokimu deželimu poglavarstvu, tu sem polknimu poveljstvu naravnost ali na poti zadevajočih oblastnij, vložiti.

Čas prošnje vložili je do konca maja tekočiga leta.

S to stopnjo je plača 300 goldinarjev v srebru z dnevino pri popotovanju, ki znese na dan 48 kr., potem svobodno stanovalisče, vert in zraven tega tudi 6 sežnjev derv proti tem, da se plačajo, združenih.

Kar se s tem sploh na znanje da. Belovar 26. aprila 1851.

Epivic, s. r.
polkovnik.

št. 3797.

Proglas.

(80.) c 2

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice s tem naznani.

Da je dovolilo v eksekutivni zadevi Matévža Žgajnarja iz Gatine zoper Matija Rusa ravno od onod zavolj 116 goldinarjev v eksekutivno prodajo pol zemliša poslednjiga v Gatini, ki je zaznamovano v gruntnih bukvah poprejšnje grajšine v Zatičini pod urb. št. 23 1/2. Sodniško je cenjeno na 1054 gold. 20 kr. in za prodajo je odločen 7. junj, 7. juli in 7. avgust t. l. vsak dan ob 9. zjutraj na mestu posestva s pristavkam, da se bo to posestvo le pri tretji dražbi pod cenitno ceno prodalo.

Izpis iz gruntnih bukev, pogoji dražbe in cenitni zapisnik se zamorejo vsak dan med vradnimi urami tukaj pregledati.

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice 26. aprila 1851.

Heinricher, s. r.
C. k. okrajni sodnik.

št. 1214.

Oznanilo.

(79.) c 2

Ker so odločebe pošne pogodbe, ktere je Porusia z britansko vlado v letu 1847 storila, se vedno v moči, dokler se ne bo v tej reči kaj primérno prenarédilo, se zamorejo tudi na dopisave med Avstrijo in Anglio, ako se skoz Prusijo in Belgio pošljejo, nemško-avstrijanske pošnozvezne pogodbe deloma obrniti, in sicer takole:

1. za frankirane pisma v Avstrii na Angleško in za pisma, ki pridejo iz Angleškiga nefrankirane na Avstrijansko se na avstrijanski plati plača:

a) zvezna pismenina, t. j. 9 kr. v srebru za enojno pismo, ki nima čez en lot dunajske vage; od lota do lota pa cena enakomerno z vago naraša.

b) tuja (angleška, belgiška) franko- in čezmejna pismenina, t. j. 20 kr. za vsačiga pol lota dunajske vage, cena spet z vago enakomerno naraša; tako pride na pismo, ki nima čez pol lota, z vsim skupej 29 kr. za plačati.

2. Za frankirane pisma iz Angleškiga in nefrankirane iz Avstrijanskiga na Angleško pa odloči pismenina kr. pošna vradnija na Angleškim na podlagi prusko-britanskih pogodbenih odločb, po kterih se za vsako pismo do pol lota 1/8 d. ali 50 kr. v srebru odrajta.

Ker tedaj pismo, ako se na Avstrijanskim po pošti v Anglio frankirano pošlje le 29 kr. pismenine stane, med tem, ko mora prejemnik za nefrankirano pismo na Angleškem 50 kr. plačati, in od druge plati, ker mora poslatelj pisma na Angleškim, ako ga frankira 50 kr. in prejemnik na Avstrijanskim od nefrankiraniga le 29 kr. plačati, je podpisano c. k. pošno vodstvo primorano, dopisavce na to opomniti z pristavkam, da je svetovati, ako si dopisavca nasprotno v pismenini delita, pisma na Angleško frankirati in pisma iz Angleškiga nefrankirane priti pustiti.

C. k. pošno vodstvo
Ljubljana 23. aprila 1851.

Schütz, s. r.

št. 1702.

Oznanilo.

(82.) c 2

S pervim majem bo šla pošta med Paznam in Lusin grande namesti dvakrat štirkokrat na teden. Pošta bo šla v nedeljo, v torek, v četertek, in v saboto zjutraj ob osmih iz Pazna v Lusin grande, potem v pondelik, v sredo, v petek in saboto zvečer ob šestih iz Lusingrande v Pazen. Ravno ob tem času se bo tudi vstanovila potovska vožnja pošta med Paznam, Fianovo in Albono, ki bo vsako nedeljo, vsak torek, vsak četertek in vsako saboto večer razun dopisav tudi težo do treh liber preváževala.

Zavolj te nove naprave ne bo več pešni pot med Paznam in Albono hodil.

Razun tega se bo napravila tudi iz Kerza skoz Veljo v Cirkvenice in Reko, kakor tudi nazaj vsakdanska pešna pošta; pot bo šel iz Kerza ob štirih zjutraj in iz Cirkvenica ob 3 1/2 popoldne.

Pisma, ki so namenjene v Albono, Fianovo, Kerzo, Osero, Lusin piccolo in Lusin grande, se zamorejo v Terstu vsak pondelik, vsako sredo, vsak petek in vsako saboto do šestih zvečer na pošto prinesiti.

Razun tega bodo pisma v Lusin piccolo in Lusin grande namenjene, vsak pondelik na parobrodu, ki gre v Dalmacio, poslane, ako se do štirih popoldne na pošto dajo.

Poslednjic je treba še opomniti, da se na te pošte popotniki ne bodo prejimali.

Kar se po visokim naročilu c. k. generalniga vodstva pošd ob 24. decembra pr. l. št. 8668 s tem sploh naznani.

C. k. pošno vodstvo
Terst 29. aprila 1851.

št. 1268.

Oznanilo.

(77.) c 3

Po razpisu c. k. generalniga vodstva za komunikacio od 12. aprila t. l. št. 3339/F ste bile c. k. pošni vradnii v Krakovi in Černovicu pooblastnjene od 1. maja dnarne navkaze med saboj kakor tudi v Zagreb, Berno, Gradec, Velki Varadin, Hermanstadt, Innsbruck, Košice, Celjovec, Ljubljano, Linc, Oedenburg, Budo, Prago, Požun, Solnograd, Temešvar, Terst, Tropavo, Beč in Zadar pošiljati in od ravno te dobe dnarne navkaze od imenovanih krajev prejemat.

Kar se s tem sploh na znanje da.

C. k. pošno vodstvo
Ljubljana 27. aprila 1851.

Schütz s. r.

št. 933.

Oznanilo.

(78.) c 3

Vstanovljenje c. k. pošne ekspedicie v Bleibergu.

S. 15. majem t. l. se bo v Bleibergu c. k. postna ekspedicia vstanovila. Pečala se bo s prejemo dopisav in pošnih pošilitev in se vezala z pošno vradnijo v Beljaku po vsakdanjim vožnim potu na sledeče vižo:

Odide iz		Čas hoje	
Blei-berga	vsak dan ob 6. zjutraj	Beljaka	vsak dan ob 12. opoldne
		tje 1 1/4 ure nazaj 2 1/4 ure	

Izročivni okrog te pošne ekspedicie store sledeče soseske: Bleiberg, Bleiberg-Hütten-dorf, Bleiberg-Kreuth, sv. Duh, Kadučen in Hörmesberg.

Kar se s tem sploh na znanje da.

C. k. pošno vodstvo
Celjovec 17. aprila 1851.

Lazarini, s. r.